

NYÍREGYHÁZI EGYETEMÉRT ALAPÍTVÁNY

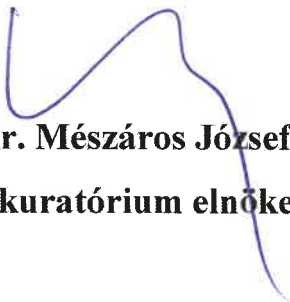
4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

Számviteli szabályzat

a Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATÁRÓL

A Számviteli Szabályzatot a Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány
kuratóriuma ^{8/2021. 10.12.}..... határozatával fogadta el, hatályos ^{2021. 10.12.}.....-től.

Dr. Mészáros József
a kuratórium elnöke

Hagymási-Tisza Anita
alapítványi titkár

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

Számviteli szabályzat

a Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

(továbbiakban: Alapítvány)

ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATÁRÓL

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

Tartalomjegyzék

I. Követelmények az értékelési szabályzathoz kapcsolódóan

II. Eszközökhöz kapcsolódó értékelések

- 1. A bekerülési, (beszerzési, előállítási) érték meghatározására vonatkozó általános szabály**
- 2. Immateriális javak**
 - 2.1. Az alapítás-átszervezés aktivált értéke
 - 2.2. A kísérleti fejlesztés aktivált értéke
 - 2.3. Az ingatlanhoz nem kapcsolódó vagyoni értékű jogok
 - 2.4. A szellemi termékek
 - 2.5. Az üzleti vagy cégérték
 - 2.6. A térítés nélkül átvett immateriális javak bekerülési értéke
- 3. A tárgyi eszközök**
 - 3.1. A tárgyi eszközök bekerülési értéke
 - 3.2. A tárgyi eszközök bekerülési értékébe tartozó sajátos tételek
 - 3.3. A saját kivitelezésben végzett beruházás
 - 3.4. A térítés nélkül és egyéb módon átvett tárgyi eszközök
 - 3.5. Üzembe helyezés, használatbavétel
 - 3.6. A tárgyi eszközök évközi változásai
 - 3.7. A tárgyi eszközök mérlegfordulónapi értékelése
- 4. A befektetett pénzügyi eszközök**
 - 4.1. A befektetett pénzügyi eszközök bekerülési értéke
 - 4.2. A befektetett pénzügyi eszközök, értékpapírok évközi változásai
 - 4.3. A befektetett pénzügyi eszközök mérlegfordulónapi értékelése
- 5. Készletek**
 - 5.1. Vásárolt készletek
 - 5.1.1. Vásárolt készletek beszerzése
 - 5.1.2. A vásárolt készletek bekerülési értéke
 - 5.1.3. A bekerülési értékbe tartozó sajátos tételek
 - 5.1.4. Térítés nélkül és egyéb jogcímen átvett készletek
 - 5.1.5. A vásárolt készletek nyilvántartása
 - 5.2. A saját termelésű készletek nyilvántartása
 - 5.3. A készletek évközi változásai
 - 5.4. A készletek mérlegfordulónapi értékelése
- 6. A követelések**
 - 6.1. A követelések csoportosítása
 - 6.2. A követelések bekerülési értéke
 - 6.3. A követelések évközi változásai
 - 6.4. A követelések mérlegfordulónapi értékelése
- 7. Az értékpapírok**
 - 7.1. Az értékpapírok csoportosítása, bekerülési értéke
 - 7.2. Az értékpapírok mérlegfordulónapi értékelése

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

- 8. A pénzeszközök**
 - 8.1. Pénzeszközök nyilvántartása
 - 8.2. A pénzeszközök évközi változásai
 - 8.3. A pénzeszközök mérlegfordulónapi értékelése
 - 9. Az időbeli elhatárolások**
 - 9.1. Alapítványra jellemző időbeli elhatárolások
 - 9.2. Az időbeli elhatárolások mérlegfordulónapi értékelése
 - 10. A saját/induló tőke**
 - 11. A céltartalékok**
 - 12. A kötelezettségek**
 - 12.1. A kötelezettségek bekerülési értéke, nyilvántartása
 - 12.2. A kötelezettségek évközi változásai
 - 12.3. A kötelezettségek mérlegfordulónapi értékelése
 - 13. Értékhelyesbítés, értékelési tartalék**
- III. Rendelkező rész**

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

I. Követelmények az értékelési szabályzathoz kapcsolódóan

1. Az értékelési szabályzat tartalma:

- az eszközök és a források értékelésére vonatkozó számvitelpolitikai döntések – az adott gazdálkodónál követendő – gyakorlati végrehajtásának szabályozása,
- az eszközök és a források évközi és év végi értékelésének technikája,
- a leltárba bekerülő érték meghatározása.

2. Az értékelési szabályzatba tartozik:

- a bekerülési (beszerzési, előállítási) érték meghatározása, nyilvántartása,
- a nyilvántartási érték változásának (növekedésének, csökkenésének) lehetséges esetei, azok tartalmának meghatározása,
- a mérlegfordulónapi értékelés módja, módszerei a számvitelpolitikai döntések függvényében,
- az állományból történő kivezetés feltételeinek előírása,
- mindezek bizonylatai, dokumentumai, határidői és felelősei.

3. Az értékelési szabályzattal szembeni követelmények:

- legyen összhangban a számvitelpolitikai döntésekkel,
- a teljesség: az összes eszközre-forrásra, minden gazdasági eseményre terjedjen ki, amelynek hatása van a tárgyévre, amelyek a tárgyév gazdasági eseményeiből erednek, a mérlegkészítés időpontjáig ismertté váltak,
- a valódiság: valóban megtörtént eseményeket szabályoz,
- a lényegesség: az egyszerűbb módszerek alkalmazásával a számviteli jogszabályok követelményei teljesülésének elősegítése,
- a következetesség: az egymást követő időszakok értékelési szabályait csak akkor szabad megváltoztatni, ha azt a számviteli jogszabályok szükségessé teszik, illetve az Alapítvány döntési körébe tartozó esetekben olyan lényeges változás következett be, amely indokolja a módosítást,
- a világosság: az érdekeltek számára egyértelmű eligazítást adjon a szabályozás.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

II. Eszközökhöz kapcsolódó értékelések

1. A bekerülési (beszerzési, előállítási) érték meghatározására vonatkozó általános szabály

Az eszközök bekerülési értékét a számviteli törvény (továbbiakban: Szt.) 47. §-ának (1) bekezdése szerinti tartalommal kell meghatározni.

Az Szt. ezen paragrafusának további bekezdései szabályozzák

- = az eszköz beszerzéséhez szorosan kapcsolódó bekerülési értéktételeket,
- = a hitel, kölcsön igénybe vételének hatását, a beruházáshoz kapcsolódó tételeket, valamint
- = a bekerülési értékbe tartozó tételek számításba vételét.

Az Szt. az eszközök bekerülési értékének fogalmi meghatározását kiterjeszti:

- = a devizában, a valutában számlázott, fizetett beszerzések,
- = a nem pénzbeli (vagyoni) hozzájárulásként átvett (kapott) eszközök,
- = az üzleti vagy cégérték,
- = a tulajdoni részesedést jelentő befektetés, illetve ennek névértéke fejében átvett eszközök, valamint
- = a sajátos elszámolású (követelés, csere, ajándék, hagyaték fejében átvett stb.) eszközök körére.

A források nyilvántartási értékét a Szt. 67. §-ának (1) bekezdése alapján könyv szerinti értéken kell kimutatni.

2. Az immateriális javak

Alapítvány az Szt. 25. §-ának (1)-(8) bekezdésében részletezett immateriális javak közül:

- alapítás, átszervezés aktivált értékét,
- kísérleti fejlesztés aktivált értékét,
- az ingatlanhoz nem kapcsolódó vagyoni értékű jogokat,
- a szellemi termékeket,
- üzleti vagy cégértéket mutatja ki.

Az immateriális javak beszerzéséről –összeghatártól függetlenül – az Alapítvány vezetője dönt.

2.1 Az alapítás-átszervezés aktivált értéke

Az alapítás-átszervezés aktivált értékének értelmező rendelkezését az Szt. 25. §-ának (3) bekezdése tartalmazza.

Alapítvány az e körbe tartozó feladatokat külső vállalkozóval végezteti el. Alapításhoz kapcsolódóan Alapítvány ilyen költségek nem aktivál. Amennyiben a működés során átszervezésre kerülne sor, és ezt ennek költségei az Alapítvány döntése értelmében aktiválásra kerülnének, úgy az átszervezés közvetlen költségei közül a következők aktiválandók:

- minőségbiztosítási rendszer bevezetésének költségei
- egyéb esetleges kutatási tevékenység költségei

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

Az alapítás-átszervezés aktivált értékének bekerülési értéke:

A közvetlen költségeket a külső vállalkozó számlái, illetve a belső bizonylaton meghatározott közvetlen önköltség szerint az alapítás-átszervezés megkezdésétől, annak befejezéséig külön kell gyűjteni és nyilvántartani. Az üzleti év végén, a mérleg fordulónapján folyamatban lévő /a még be nem fejeződött/, illetve a tárgyévben befejezett, leltározott /egyeztetett/, összesített értéket kell az alapítás-átszervezés aktivált értékeként kimutatni, feltéve, hogy az az alapítás-átszervezés befejezését követően a tevékenység során a bevételekben várhatóan megtérül.

Az alapítás-átszervezés akkor tekinthető befejezettnek, ha azt az Alapítvány vezetője elfogadta.

Terv szerinti értékcsökkenés elszámolása:

Az alapítás-átszervezés befejezésének időpontjától 20 százalékos leírási kulccsal terv szerinti értékcsökkenési leírást kell elszámolni.

A mérlegfordulónapi értékeléskor meg kell állapítani, hogy az alapítás-átszervezés befejezését követően a tevékenységek során elért, illetve várhatóan elérhető többletbevétel

- fedezi-e vagy
- nem fedezi

a tárgyévben, illetve a következő években terv szerinti értékcsökkenési leírásaként elszámolandó összeget.

Amennyiben tartósan nem fedezi, akkor terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni. Terven felüli értékcsökkenés visszairására – ez esetben – nincs lehetőség.

Leltárba kerülő érték

Az alapítás-átszervezés aktivált értékének

- bekerülési értéke,
- csökkentve a terv szerinti, illetve a terven felüli értékcsökkenés összegével,
- könyv szerinti értéke.

2.2. A kísérleti fejlesztés aktivált értéke

Alapítvány tevékenysége között kísérleti fejlesztési tevékenység nem szerepel, így ezen a jogcímen aktiválható eszközre nem kerül sor, az ehhez kapcsolódó értékelése, értékcsökkenési, leltározási, stb. szabályok nem relevánsak.

2.3. Az ingatlanhoz nem kapcsolódó vagyoni értékű jogok

Alapítvány az Szt. 25. §-ának (6) bekezdésében részletezett vagyoni értékű jogok közül

- a bérleti jogot,
 - a használati jogot,
 - a vagyonkezelői jogot
 - a szellemi termékek felhasználói jogát,
 - a licencet,
 - a koncessziós jogot,
- az ingatlanhoz nem kapcsolódó egyéb jogokat mutathatja ki.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

Azokat a szellemi termékekre vonatkozó korlátozott felhasználói jogokat, amelyeket az Alapítvány – közvetve vagy közvetlenül – az eredeti jogtulajdonostól szerzett, a vagyoni értékű jogok között kell kimutatni.

Az ingatlanhoz nem kapcsolódó vagyoni értékű jogok bekerülési értéke:

A vagyoni értékű jogok beszerzésének bizonylata a megállapodás vagy szerződés alapján kapott számla. Az egyes vagyoni értékű jogokat – a számlázott érték alapján – az analitikus nyilvántartásban egyedileg kell rögzíteni.

Terv szerinti értékcsökkenés elszámolása:

A vagyoni értékű jog használatba vételének időpontjától (ez jellemzően a vagyoni értékű jog megszerzésének az időpontja) a bekerülési érték alapján a számviteli politikában rögzítettek figyelembe vételével a vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenését, 0 maradványérték számításba vételével, 5 év alatt kell költségként elszámolni.

A számviteli politikában meghatározott bekerülési érték alatti vagyoni értékű jogok bekerülési értékét a használatbavételkor egy összegben terv szerinti értékcsökkenési leírásként számolja el a vállalkozó. Ezen vagyoni értékű jogokról a vállalkozó csak analitikus nyilvántartást vezet.

A mérlegfordulónapi értékeléskor a vagyoni értékű jogoknak a számviteli politikában rögzített módszerrel meghatározott piaci értékét össze kell vetni a mérlegfordulónapi könyv szerinti értékkel, és amennyiben

- a könyv szerinti érték meghaladja a piaci értéket, a különbözet terven felüli értékcsökkenésként kell elszámolni,
- a piaci érték meghaladja a könyv szerinti értéket, a különbözet összegével a korábban elszámolt terven felüli értékcsökkenést vissza kell írni.

A feleslegessé vált, a megsemmisült, a nem érvényesíthető vagyoni értékű jog könyv szerinti értékét, a korlátozottan érvényesíthető vagyoni értékű jog korlátozásnak megfelelő mértékű értékét terven felüli értékcsökkenésként kell elszámolni.

Leltárba bekerülő érték

A rendeltetésszerűen használt vagyoni értékű jogok

- bekerülési értéke,
- csökkentve a terv szerinti, illetve a terven felüli értékcsökkenés összegével,
- könyv szerinti értéke.

A vagyoni értékű jogok piaci értékét a terven felüli értékcsökkenés elszámolása, illetve annak a visszairása során a szakértő véleménye alapján kell megállapítani.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

2.4 A szellemi termékek

A szellemi termékek között jellemzően azok a szoftverek szerepelnek, melyek korlátozás nélkül az Alapítvány birtokában, tulajdonában vannak.

A szellemi termékek bekerülési értéke:

Vásárolt szellemi termékénél a számlázott érték. Saját előállítású szellemi termékkel Alapítvány várhatóan nem rendelkezik. A bekerülési értéket növelik a programok funkciójának jelentős bővítésével, rendeltetésének változásával, átalakításával kapcsolatos ráfordítások, melyek általában a hasznos élettartam növelésével járnak.

A számviteli törvény szerint a szellemi termékek közé sorolandók:

- az iparjogvédelemben részesülő alkotások (különösen: a szabadalom, a használati minta, formatervezési minta, know-how, védjegy, földrajzi árujelző, kereskedelmi név),
- a szerzői jogvédelemben részesülő szerzői művek és szomszédos jogok (különösen: a szoftvertermékek, műszaki tervek),
- a jogvédelemben nem részesülő, de titkosságuk révén monopolizált szellemi javak függetlenül attól, hogy használatba vették-e azokat vagy sem.

Alapítvány a szellemi termékeket az analitikus nyilvántartásban egyedileg tartja nyilván.

Terv szerinti értékcsökkenés elszámolása:

A szellemi termékek használatba vételének időpontjától a bekerülési érték alapján a számviteli politikában rögzítettek figyelembe vételével a szellemi termékek terv szerinti értékcsökkenését, 0 maradványérték számításba vételével, 4 év alatt kell költségként elszámolni.

A számviteli politikában meghatározott bekerülési érték alatti szellemi termékek bekerülési értékét a használatbavételkor egy összegben terv szerinti értékcsökkenési leírásként számolja el az Alapítvány. Ezen szellemi termékekről az Alapítvány csak analitikus nyilvántartást vezet.

A mérlegfordulónapi értékeléskor a szellemi termékeknek a számviteli politikában rögzített módszerrel meghatározott piaci értékét össze kell vetni a mérlegfordulónapi könyv szerinti értékkel, és amennyiben

- a könyv szerinti érték tartósan és jelentősen meghaladja a piaci értéket, a különbözet terven felüli értékcsökkenésként kell elszámolni,
- a piaci érték tartósan és jelentősen meghaladja a könyv szerinti értéket, a különbözet összegével a korábban elszámolt terven felüli értékcsökkenést vissza kell írni.

A feleslegessé vált, a megsemmisült, a hiányzó szellemi termék könyv szerinti értékét terven felüli értékcsökkenésként kell elszámolni.

A szellemi termékek piaci értékét a terven felüli értékcsökkenés elszámolása, illetve annak visszairása során szakértő véleménye alapján kell megállapítani.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

Leltárba bekerülő érték egyedi eszközönként

- bekerülési értéke,
- csökkentve a terv szerinti, illetve a terven felüli értékcsökkenés összegével,
- könyv szerinti érték.

2.5. Az üzleti vagy cégérték

Az üzleti vagy cégérték bekerülési értékének meghatározása:

- a megvásárolt társaságért, annak üzletágáért, telephelyéért, üzlethálózatáért fizetett ellenérték,
- csökkentve a tételesen állományba vett egyes eszközök piaci értékének és a tételesen állományba vett, átvállalt kötelezettségek – Szt. szerinti értékeléssel meghatározott – értékének különbözetével.

Az üzleti vagy cégérték a különbözet összegét meghaladóan fizetett ellenérték.

Az üzleti vagy cégérték bekerülési értékének bizonylata a társaság üzletága, telephelye, üzlethálózata megvásárlásának adásvételi szerződése. A szerződés alapján kapott (kiállított) számla tartalmazza

- a társaság üzletága, telephelye, üzlethálózata eszközeit tételesen, piaci értéken
- és külön tételben az üzleti vagy cégértéket,
- az ezekre felszámított áfát.

A számlához csatoltan, tételesen az átvállalt kötelezettségekre vonatkozó adatokat, a kötelezettségek jogcímét, értékét, fizetési határidőit stb.

Az üzleti vagy cégértéket egyedileg kell nyilvántartani.

Terv szerinti értékcsökkenés elszámolása:

Az üzleti vagy cégérték bekerülési értéke alapján a cégvásárlás időpontjától a számviteli politikában meghatározott módon (leírási kulccsal) terv szerinti értékcsökkenési leírást kell elszámolni.

A mérlegfordulónapi értékeléskor az üzleti vagy cégértéknek a számviteli politikában rögzített módszerrel meghatározott piaci értékét össze kell vetni a mérlegfordulónapi könyv szerinti értékével, és amennyiben

- a könyv szerinti érték jelentősen meghaladja a piaci értéket, a különbözetet terven felüli értékcsökkenésként kell elszámolni,
- az Szt. előírása alapján a korábban elszámolt terven felüli értékcsökkenést azonban akkor sem lehet visszaírni, ha a piaci érték meghaladja a könyv szerinti értéket.

Leltárba kerülő érték

Az üzleti vagy cégérték

- bekerülési értéke,
- csökkentve a terv szerinti, illetve a terven felüli értékcsökkenés összegével,
- könyv szerinti értéke.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

2.6. Térítés nélkül átvett immateriális javak bekerülési értéke

A térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett vagyoni értékű jogok, szellemi termékek bekerülési értéke – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az állománybavétel időpontjában ismert piaci értéke.

Az állománybavételi érték nem lehet magasabb, mint a forgalmi, piaci érték. Abból kell kiindulni, hogy az immateriális jószágot az adott állapotában mennyiért lehet beszerezni, illetve mennyiért lehet eladni. Ha megfelelő dokumentumok (számla, árjegyzék, árajánlat) hasonló vagyoni értékű jogról, szellemi termékről nem állnak rendelkezésre, a forgalmi, piaci érték bekerülési értéként történő meghatározásánál azt kell figyelembe venni, hogy az adott eszköz várható élettartama során, azon tevékenységek bevételeiben, amelyhez az eszközt használni fogják, milyen összegű költség térül meg úgy, hogy az ne okozzon veszteséget.

Az Alapítványnál a térítés nélkül átvett immateriális javak bekerülési értékét – a rendelkezésre álló dokumentumok alapján, az Alapítvány vezetője állapítja meg.

A térítés nélkül átvett immateriális javakról egyedi nyilvántartást kell vezetni. Ezen eszközök terv szerinti értékcsökkenési leírása évenkénti összegének meghatározása során elsősorban a várható hasznos élettartamot indokolt figyelembe venni.

Olyan egyedi nyilvántartást kell vezetni, amelyből egyértelműen következik a passzív időbeli elhatárolások között lévő halasztott bevétellel való kapcsolat.

3. A tárgyi eszközök

A tárgyi eszközök értelmező rendelkezését az Szt. 26. §-ának (2)-(7) bekezdése tartalmazza. Alapítvány az Szt. 26. §-ának (1) bekezdésében részletezett tárgyi eszközök közül:

- az ingatlanokat és a kapcsolódó vagyoni értékű jogokat,
- a műszaki berendezéseket, gépeket, járműveket,
- az egyéb üzemi és üzleti berendezéseket, járműveket,
- a beruházásokat,
- a tárgyi eszközök értékhelyesbítését

mutatja ki.

Alapítványnál a tárgyi eszközök beszerzéséről minden esetben az Alapítvány vezetője dönt.

A tárgyi eszközök bel- és külfölditől történő beszerzését a vezető által kijelölt munkavállaló (felelős személy) bonyolítja, ellenőrzi, majd igazolja a számla szerinti vételárat, felárat, engedményt, és – Közösségen kívüli beszerzés esetén – intézi a vámkezelés bizományosi ügyeit.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

3.1. Tárgyi eszközök bekerülési értéke

A tárgyi eszközök bekerülési értékét a beszerzés felelőse által igazolt számla(k) vagy egyéb okmány(ok) alapján az Alapítvány vezetője állapítja meg és kezdeményezi az esetleges számlahelyesbítéseket is.

A bekerülési érték, ha

- a számla kiegyenlítése forintban történik
 - = a számla szerinti – a levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó – forintérték,
- a számla kiegyenlítése devizában, valutában történik
 - = a számla szerinti – levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó – devizának, valutának a beszerzéskor, a teljesítéskor érvényes, a számviteli politikában meghatározott módon, a továbbiakban “választott” devizaárfolyamon forintra átszámított értéke,
 - = a számla szerinti – levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó – devizának az Áfa-törvénynek az adóalap forintban történő megállapítására vonatkozó előírásai szerinti árfolyamon forintra átszámított értéke,
- a beszerzés devizában meghatározott ellenértékének kiegyenlítése azonos devizaértékű áruval, szolgáltatással történik (barterügylet)
 - = a beszerzés forintértékét a devizában meghatározott beszerzés, illetve az értékesítés szerződés szerinti devizaértékének az első teljesítés napjára vonatkozó – „választott” – devizaárfolyamán kell meghatározni.

Alapítvány a beszerzéssel kapcsolatos költségeit

közvetlenül a “beruházás” főkönyvi számlára könyvelni és használatbavételkor összesítve átvezeti a tárgyi eszköz bruttó értéke főkönyvi számlára, majd az egyedi nyilvántartásba. Abban az esetben, ha az Alapítvány a beszerzés (beruházás) folyamata során különböző eszközöket szerez be, és azokat különböző időpontokban, esetleg próbaüzemeltetés után veszi használatba, külön gyűjti, melyeket összesítve könyvel a beruházás főkönyvi számlára és használatba vételkor a tárgyi eszköz bruttó értéke főkönyvi számlára, majd az egyedi nyilvántartásba vezeti át.

Ha a belföldi, illetve külföldi számla, esetleg a vagyonszerzési illetékről a kivetés nem érkezett meg a mérlegkészítés időszakában, de a teljesítés legkésőbb a mérleg fordulónapjáig megtörtént, akkor a szállítói számla helyett kiállított belső bizonylat, illetve a kalkulált illeték alapján kell a beszerzést nyilvántartásba venni (mint nem számlázott szállítást). A belső bizonylatot a szerződés, megállapodás alapján kell kiállítani.

A számla megérkezésekor, az illeték kiszabásakor – a belső bizonylat, illetve a kalkulált érték és a számla szerinti érték – a számviteli politika szerint jelentősnek minősített különbözetével módosítani kell a bekerülési (bruttó) értéket. (Ha a különbözet nem minősíthető jelentősnek, akkor azt egyéb ráfordításként, illetve egyéb bevételként kell könyvelni!)

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

3.2. A tárgyi eszközök bekerülési értékébe tartozó sajátos tételek

A tárgyi eszközök bruttó értékébe tartozik

- a beszerzés szállítási és rakodási költsége akkor, ha az az adott tárgyi eszközhöz egyedileg hozzárendelhető. Ezen kívül a szállítási és rakodási költség akkor vehető figyelembe, ha az több eszköz egyidejű beszerzése során merült fel és az egyes eszközök között – műszaki paraméterek (például súly vagy térfogat) arányában – egyértelműen és megnyugtató módon megosztható;
- a beszerzéshez felvett hitel, kölcsön kamata akkor, ha az az üzembe helyezéskor merült fel. Ha a beruházási hitel több eszköz beszerzését finanszírozza (részben vagy egészben), akkor az üzembe helyezéskor felmerült kamatot az egyes eszközök között azok beszerzési költségei (bekerülési értéke) arányában kell megosztani;
A bekerülési értékben elszámolt kamat összegét csökkenti a beruházásra adott előleg után, annak elszámolásáig, a beruházásra elkülönített pénzeszköz után, annak felhasználásáig elszámolt kapott kamat összege, amelyet a fizetett kamathoz hasonlóan (ha nem csökkentette elszámolás előtt már a fizetett kamatot) kell a beruházással megvalósult eszközök között arányosítással megosztani, tételes elszámolás hiányában;
- a beszerzéshez kapcsolódó biztosítási díj akkor, ha az az üzembe helyezéskor felmerült. A fizetett kamatokhoz hasonlóan kell eljárni a beruházáshoz, az egyes tárgyi eszközökhöz közvetlenül kapcsolódó biztosítási díjak (például a szállítmány biztosítási díjának) megosztásánál is.

Része a bekerülési értéknek az eszközök beszerzéséhez, előállításához közvetlenül kapcsolódóan igénybe vett hitel, kölcsön felvétele előtt fizetett bankgarancia díja, a hitel igénybevétele miatt fizetett kezelési díj, folyósítási jutalék, rendelkezésre tartási jutalék, a szerződés közjegyzői hitelesítésének díja, melyet – több eszköz beszerzése esetén – az egyes eszközök között a felvett hitel, kölcsön beszerzéshez rendelt kamatának arányában kell megosztani.

Abban az esetben, ha a beruházáshoz közvetlenül külföldi pénzürtékre szóló számla kapcsolódik, vagy ezen számla kiegyenlítésére az Alapítvány devizahitelt vagy devizakölcsönt vett igénybe, a rendeltetésszerű használatbavétel (az aktiválás)ig a devizában kiállított számla részben vagy teljes egészében kiegyenlítésre került, illetve a devizahitel, a devizakölcsön visszafizetésre került, a kiegyenlítéskor, a visszafizetéskor realizált árfolyamkülönbség összegével – függetlenül attól, hogy az árfolyamnyereség vagy árfolyamvesztés – az eszköz bekerülési értékét kell módosítani.

A tárgyi eszköz bekerülési értékének része a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó – devizaszámlán meglévő devizakészlettel nem fedezett – devizakötelezettségnek a mérlegfordulónapi értékelés keretében elszámolt árfolyamkülönbsége az eszköz üzembe helyezése időpontjáig, függetlenül attól, hogy az árfolyamnyereség vagy árfolyamvesztés.

Abban az esetben, ha az előzetesen felszámított általános forgalmi adó egy tárgyi eszközhöz kapcsolódik és teljes összegében nem vonható le, akkor része a bekerülési értéknek. (Amennyiben több eszközt számláztak egyszerre, és az áfa egyik eszköznél sem vonható le,

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

akkor az eszközök bekerülési értéke arányában kell azt az egyes eszközök között megosztani, illetve hozzárendelni.)

Egyéb esetben (árbevétel arányában történő megosztáskor) az előzetesen felszámított általános forgalmi adó nem része a bekerülési értéknek.

A bizományi díjat, a tervezés, az előkészítés költségét, a lebonyolítási díjat a számlázott összegben a tárgyi eszköz bruttó értékében közvetlenül kell figyelembe venni. Amennyiben a bizományi díj, a lebonyolítási díj, a tervezés, az előkészítés költsége több eszköz beszerzéséhez kapcsolódik, annak felosztását a tárgyi eszközök tervezett beszerzési értéke alapján kell elvégezni.

A jogszabályon alapuló és az egyéb hatósági, igazgatási, szolgáltatási eljárási díjakat a határozatok alapján kell elszámolni. Határozat hiányában a várhatóan fizetendő összeget kalkulálni kell. Ha ezen hatósági díjak több eszköz beszerzéséhez kapcsolódnak, az egyes eszközök között azok bekerülési értéke arányában kell megosztani.

Az adott beruházás miatt lebontott és újraépített épület, építmény bontásának költségeit az újraépített épület, építmény bekerülési (beszerzési) értékében kell számításba venni. (A lebontott épület, építmény könyv szerinti értéke nem része az újraépített épület, építmény bekerülési értékének.)

Az építési telek és a rajta lévő épület, építmény egyidejű beszerzése esetén – ha a rendeltetésszerű használatbavétel nem történik – a bekerülési, a bontási, továbbá a vásárolt telken végzett munkák költségeit, ráfordításait a telek (a földterület) értékét növelő beszerzési költségként kell elszámolni a telek (a földterület) bontás utáni (az üres telek) piaci értékének megfelelő összegig, az ezt meghaladó költségeket, ráfordításokat a megvalósuló beruházás (épület, építmény) bekerülési (beszerzési) értékeként kell figyelembe venni.

Az ingatlan (épület, építmény) bekerülési értékének része az adás-vételi szerződés alapján beszámított, a bérleti, használati, haszonélvezeti jog megvásárlása címén fizetett, bérleti jogként kimutatott (még le nem írt) összeg is.

A tárgyi eszköz biztonságos üzemeltetéséhez, rendeltetésszerű használatához szükséges tartozékok, tartalék alkatrészek a tárgyi eszköz bekerülési értékének részét képezik, függetlenül attól, hogy az a tárgyi eszköz számlázott értékében vagy külön számlában szerepel. Ezek körét és mennyiségét a tárgyi eszköz egyedi nyilvántartó lapján kell meghatározni!

Importbeszerzésnél a vám eljárás díját a vámhatározat alapján kell az egyedi tárgyi eszközhöz hozzárendelni. Amennyiben a vám összegét egy importszállítmány egészére egy összegben vetették ki, akkor azt az egyes eszközök között azok beszerzési értéke arányában kell megosztani.

A próbaüzemeltetés többletköltségei:

- a próbaüzemeltetés során ténylegesen felmerült közvetlen költségek és a próbaüzemeltetés során realizált „bevételek” különbözete.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

A próbaüzemeltetés többletköltsége a bekerülési értéket növeli, ha:

- = a próbaüzemeltetést külső vállalkozó végzi, akkor a számlázott összegben
- = a próbaüzemeltetést a beruházó végzi, annak közvetlen költségeit – a beruházás ráfordításai között – el kell különíteni és a befejezéskor meg kell állapítani a közvetlen önköltséget,

A próbaüzemeltetés alatt Alapítványnál termék előállítás nem történik, tekintettel arra, hogy ilyen tevékenységet Alapítvány nem végez.

3.3. A saját kivitelezésben végzett beruházás

Alapítvány saját kivitelezésben beruházást – tevékenysége jellegéből adódóan – nem hoz létre, így ezen a jogcímen aktiválandó eszközre nem kerül sor, az ehhez kapcsolódó értékelése, értékcsökkenési, leltározási, stb. szabályok nem relevánsak.

3.4. Térítés nélkül és egyéb módon átvett tárgyi eszközök

A térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett tárgyi eszközök, továbbá a térítés nélkül kapott (igénybe vett) szolgáltatások, illetve az ajándékként, a hagyatékként kapott, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet) eszközök bekerülési értéke – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az állományba vétel, igénybe vétel időpontjában ismert piaci értéke.

Az állományba vételi érték nem lehet magasabb, mint a forgalmi, piaci érték, ezért abból kell kiindulni, hogy az eszközt az adott állapotában mennyiért lehet beszerezni, illetve mennyiért lehet eladni. Ha megfelelő dokumentumok (számla, árjegyzék, árajánlat hasonló eszközről) nem állnak rendelkezésre, a forgalmi, piaci érték bekerülési értéként történő meghatározásánál azt kell figyelembe venni, hogy az adott eszköz várható élettartama során, azon tevékenység bevételeiben, amelyhez az eszközt használni fogják, milyen összegű költség térül meg úgy, hogy az ne okozzon veszteséget.

A használatba vételt, az üzembe helyezést megelőzően felmerült ráfordítások a bekerülési érték részét képezik.

Alapítványnál a fenti címeken átvett eszközök állományba vételi értékét a bizonylatok: az átadási, ajándékozási, hagyatéki szerződés, a leltártöbbletet rögzítő határozat, valamint a piaci árat valószínűsítő dokumentumok, számítások figyelembe vételével az Alapítvány vezetője állapítja meg.

A térítés nélkül átvett, a hagyatékként, az ajándékként kapott, a többletként fellelt eszközökről olyan egyedi nyilvántartást kell vezetni, mely mutatja a passzív időbeli elhatárolásokhoz kapcsolódó bekerülési (beszerzési) értéket és a rendeltetészerű használatbavételt megelőzően felmerült további költségek (például: szállítási, alapozási, üzembe helyezési költségek) összegét, illetve ezek együttes értékét, értékcsökkenési leírását és külön a passzív időbeli elhatárolásokhoz kapcsolódó értékcsökkenési leírást.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

A térítés nélkül, illetve egyéb jogcímen átvett tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenési leírása évenkénti összegének meghatározása során elsősorban a várható hasznos élettartamot indokolt figyelembe venni.

A követelés fejében átvett, a csere útján kapott, tulajdoni részesedést jelentő befektetés névértéke fejében átvett eszközök megállapodásban, csereszerződésben, vagyonfelosztási javaslatban meghatározott értékét, mint a bekerülési értéket az átadó gazdasági társaság, szervezet által kiállított (általános forgalmi adót is tartalmazó) számla alapján az Alapítvány vezetője jogosult elfogadni.

3.5. Üzembehelyezés, használatbavétel

Az tárgyi eszközök használatbavétele, az üzembe helyezési okmány kiállítása a számviteli politikában leírtak szerint történik.

A rendeltetésszerű használatbavételkor, az aktiválásakor az eszközök bekerülési értékével kapcsolatosan összegyűjtött költségeket, azok teljességét, helyességét, valódiságát, eszközönkénti megbontását és az üzembehelyezés, használatbavétel napját az alábbiakban meghatározott felelős(ök) kötelesek igazolni.

Az Alapítványnál a használatbavételről, az üzembehelyezésről minden eszközcsoportnál értékhatártól függetlenül az Alapítvány vezetője jogosult dönteni.

3.6. A tárgyi eszközök évközi változásai

A tárgyi eszköz bruttó értéke nő a meglévő tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának növelésével, továbbá az elhasználottnak tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló felújítási munkák tényleges ráfordításaival.

Az Szt. 3. §-a (4) bekezdésének 7. pontjában foglaltak figyelembe vételével Alapítvány pótlólagos beruházásnak tekinti az egyes tárgyi eszközöknél az alábbi munkákat:

- épületek, egyéb építmények esetében az állagjavító beruházásokat,
- gépek és járművek esetében a főbb alkatrész cseréket jelentő beruházásokat.

A bruttó értéket növelő tételeket a pótlólagos beruházás aktiválásakor, a felújítás utáni használatba vételkor kell megállapítani és dokumentálni.

A tárgyi eszköz értékét növelő felújítás az eredeti állag (kapacitás, pontosság) helyreállításának költségeit foglalja magában az Szt. 3. §-a (4) bekezdésének 8. pontja szerinti tartalommal. Alapítvány felújításnak tekinti az egyes tárgyi eszközöknél a következő munkákat:

- épületek, egyéb építmények esetében az értéknövelő beruházásokat,

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

- gépek és járművek esetében a főbb alkatrész cseréket jelentő, a használati időtartamot megnövelő beruházásokat.

A tárgyi eszköz fenntartás, karbantartás a folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetést szolgáló javítási tevékenység költségeit tartalmazza az Szt. 3. §-a (4) bekezdésének 9. pontja alapján.

Alapítvány fenntartásnak tekinti az egyes tárgyi eszközökkel kapcsolatosan elvégzett azon munkákat, amelyek nem minősülnek pótlólagos beruházásnak, illetve felújításnak.

Terv szerinti értékcsökkenés elszámolása

A tárgyi eszközök bekerülési értéke alapján a rendeltetésszerű használatbavétel, az üzembe helyezés időpontjától a számviteli politikában rögzítettek figyelembe vételével

- épületeknél, egyéb építményeknél 2 százalékos leírási kulccsal,
- műszaki berendezéseknél, gépeknél 14,5 százalékos leírási kulccsal,
- járműveknél 20 %-os leírási kulccsal, 20 % maradványérték figyelembe vételével,
- egyéb berendezéseknél, felszereléseknél 14,5 százalékos leírási kulccsal,
- bérbevett épületen, egyéb építményen végzett beruházásnál 6 százalékos leírási kulccsal kell a

terv szerinti értékcsökkenési leírást elszámolni.

A számviteli politikában meghatározott bekerülési érték alatti (jelenleg 200.000 Ft) tárgyi eszközök bekerülési értékét a használatbavételkor egy összegben terv szerinti értékcsökkenési leírásaként kell elszámolni. Ezen tárgyi eszközökről az Alapítvány mennyiségi és értékbeni nyilvántartást vezet. (A tárgyi eszközökhöz hasonlóan, de kis értékű tárgyi eszközként tartja nyilván.)

Évközbeleni változás lehet a tárgyi eszközök értékesítése, nem pénzbeli hozzájáruláskénti átadása, térítés nélküli átadása a számviteli politikában megjelölt felelős személy kezdeményezése alapján.

A tárgyi eszköz értékesítésekor az adásvételi szerződés alapján, az eszköz tényleges átadása időpontjában

- meg kell állapítani és el kell számolni az adott tárgyi eszköz bekerülési értéke alapján a terv szerinti értékcsökkenés összegét az értékesítés időpontjáig,
- majd a könyv szerinti értéket ki kell vezetni egyéb ráfordításként történő elszámolással.

A tárgyi eszköz nem pénzbeli hozzájárulásként történő átadásakor, apportálásakor a létesítő okirat és az apportlista alapján, az eszköz tényleges átadása időpontjában

- meg kell állapítani és el kell számolni az átadásra kerülő tárgyi eszköz bekerülési értéke alapján a terv szerinti értékcsökkenés összegét az apportba történő átadás időpontjáig,
- majd a könyv szerinti értéket ki kell vezetni az egyéb ráfordítások közötti elszámolással.

A tárgyi eszköz térítés nélküli átadásakor az erre vonatkozó kétoldalú megállapodás alapján, az eszköz tényleges átadása időpontjában

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

-
- meg kell állapítani és el kell számolni a térítés nélkül átadásra kerülő tárgyi eszköz bekerülési értéke alapján a terv szerinti értékcsökkenés összegét a térítés nélküli átadás időpontjáig,
 - majd a könyv szerinti értéket ki kell vezetni az egyéb ráfordítások közötti elszámolással,
 - egyéb ráfordításként kell elszámolni a térítés nélkül átadásra kerülő tárgyi eszköz piaci értéke alapján fizetendő áfát is, amennyiben azt az átvevő nem téríti meg.

Évközbeni változás lehet az is, ha a tárgyi eszköz feleslegessé válik (selejtezik), vagy megsemmisül, vagy a hiányát állapítják meg. Ilyen esetben az eszköz használatáért felelős személy közreműködésével jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyben rögzíteni kell az így kivezetésre kerülő eszközök legfontosabb adatait, feleslegessé válás esetén a visszanyert, készletre vehető alkatrészek, anyagok piaci értékét, a hulladékanyagok hulladék értékét. Ezen jegyzőkönyv alapján

- a hiány keletkezése, a megsemmisülés (káresemény) időpontjában meg kell állapítani az adott tárgyi eszköz még el nem számolt terv szerinti értékcsökkenését és el kell számolni azt,
- majd a könyv szerinti értéket terven felüli értékcsökkenésként kell kivezetni.

Feleslegessé vált tárgyi eszköz esetében a jegyzőkönyv alapján

- meg kell állapítani és el kell számolni a feleslegessé vált tárgyi eszköz bekerülési értéke alapján a terv szerinti értékcsökkenés összegét az állományból történő kivezetés időpontjáig,
- a bekerülési érték csökkentésével a jegyzőkönyv szerinti értékadatokkal készletre kell venni a visszanyert, visszanyerhető alkatrészeket, anyagokat, hulladékanyagokat (maximum az adott tárgyi eszköz nettó értéke összegében),
- majd a könyv szerinti értéket terven felüli értékcsökkenésként kell kivezetni.

3.7. A tárgyi eszközök mérlegfordulónapi értékelése

A mérlegfordulónapi értékeléskor a tárgyi eszközöknek a számviteli politikában rögzített módszerrel meghatározott piaci értékét össze kell vetni a mérlegfordulónapi könyv szerinti értékkel, és amennyiben

- a könyv szerinti érték tartósan és jelentősen meghaladja a piaci értéket, a különbözetet terven felüli értékcsökkenésként kell elszámolni,
- a piaci érték meghaladja tartósan és jelentősen a könyv szerinti értéket, a különbözet összegével a korábban elszámolt terven felüli értékcsökkenést vissza kell írni.

A tárgyi eszközök terven felüli értékcsökkenésének elszámolása, visszairása során az egyes tárgyi eszközcsoportok piaci értékét az alábbiak szerint kell megállapítani:

- Ingatlanok (épületek, egyéb építmények): ingatlanszakértő véleménye alapján.
- Műszaki gépek, berendezések: szakértő véleménye alapján.
- Járművek: szakértő véleménye alapján kell meghatározni.

A leltárba bekerülő érték egyedi eszközönként

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

A rendeltetésszerűen használt tárgyi eszköz (nem került kivezetésre)

- bekerülési értéke,
- csökkentve a terv szerinti, illetve a terven felüli értékcsökkenés összegével,
- könyv szerinti értéke.

4. A befektetett pénzügyi eszközök

Alapítvány az Szt. 27. §-ának (1) bekezdésében részletezett pénzügyi eszközök közül:

- a részesedéseket, üzletrészeket,
- értékpapírokat,
- adott kölcsönöket,
- a befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítését mutatja ki.

Alapítványnál minden esetben az Alapítvány vezetője jogosult dönteni a szabad pénzeszközök tartós befektetésének módjáról.

4.1. A befektetett pénzügyi eszközök bekerülési értéke

A tulajdoni részesedést jelentő befektetések – részesedések – (részvények, üzletrészek, egyéb társasági részesedések) bekerülési értéke:

- vásárláskor a fizetett ellenérték (vétélár), növelve a beszerzéshez kapcsolódóan fizetett (elszámolt) bizományi díj, a vásárolt vételi opció díja és egyéb járulékos költségek összegével,
- alapításkor, tőkeemeléskor a létesítő okiratban, az alapítói, a közgyűlési, a taggyűlési határozatban meghatározott vagyoni hozzájárulás (pénzbeli és nem pénzbeli együtt) a jegyzett tőke, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként átadott összegben a cégjegyzékbe bejegyzéskor, illetve az azt követő átadáskor,
- átalakuláskor a megszűnt részesedésre jutó saját tőke a végleges vagyonmérleg szerinti értékben,
- beolvadáskor a külső tulajdonosnál a megszűnt részesedésre jutó saját tőke a beolvadó végleges vagyonmérlege szerinti értékben,
- cserénél a csereszerződés szerinti érték,
- követelés fejében átvettél a megállapodás, a szerződés, a vagyonfelosztási javaslat szerinti érték,
- térítés nélkül átvettél, ajándékként, hagyatékként kapottnál, többletként felleltél a forgalmi, piaci érték, ha jogszabály eltérően nem rendelkezik.

A részesedések beszerzési értékébe tartozik társaság alapításakor, a jegyzett tőke emelésekor a részesedés ellenértéke és névértéke közötti különbség, továbbá a tőketartalékként alapításkor, tőkeemeléskor - a jegyzett tőkét meghaladóan - véglegesen átadott eszközök értéke.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

A tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bekerülési értéke:

- vásárláskor a fizetett ellenérték (vétélár), csökkentve a vételár részét képező (felhalmozott) kamattal, növelve a beszerzéshez kapcsolódóan fizetett (elszámolt) bizományi díj, vásárolt vételi opció díja és egyéb járulékos költségek összegével, (Az értékpapírok vételárában lévő kamatot az adás-vételi szerződésben rögzített értékben, ennek hiányában a kamatozó értékpapír kamatfizetési kondíciói (az értékpapír névértéke, a kamat mértéke, a kamatfizetés és a vétel időpontja) alapján kell meghatározni és a vételárat csökkentő tételként elszámolni.)
- cserénél, követelés fejében átvettél, nem pénzbeli hozzájárulásként, térítés nélkül átvettél, ajándékként, hagyatékként kapottál, többletként felleltél azonos a részesedéseknél leírtakkal.

A különböző időpontokban és értéken beszerzett, eltérő járulékos költségekkel növelt bekerülési értékű, de azonos részesedéseket, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat az analitikában minden beszerzést egyedileg (beszerzésenként) kell nyilvántartani.

Azonos részesedésekről egyedi nyilvántartást vezetni csak egyszeri beszerzés esetén szükséges. Alapítvány egyidejűleg sorozatban, továbbá különböző időpontokban és árfolyamon, de azonos jogokat biztosító részesedéseket szerez be, akkor a nyilvántartást csoportosan kell vezetni, a bekerülési értéket a FIFO módszerrel határozza meg.

A csoportosan vezetett nyilvántartás esetén:

- a hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknál az új értékpapír bekerülési értékével növelni kell az értékpapír-csoport együttes értékét, majd a csoportba tartozó értékpapírok darabszáma alapján ki kell számítani az átlagos (egy értékpapírra jutó) bekerülési értéket, = a csoportból bármilyen jogcímen történő kivezetést az átlagos bekerülési értéken kell elszámolni (kapcsolódóan ki kell vezetni az értékpapír csökkenésre jutóan elszámolt értékvesztés összegét is);
- a tulajdoni részesedést jelentő befektetéseknél az új részesedés(ek) bekerülési értékével növelni kell a részesedés-csoport együttes értékét, majd a csoportba tartozó részesedések darabszáma alapján ki kell számítani a súlyozott átlagos (egy részesedésre jutó) bekerülési értéket; = a csoportból bármilyen jogcímen történő kivezetést a súlyozott átlagos bekerülési értéken kell elszámolni (kapcsolódóan ki kell vezetni a kivezetett részesedésre jutóan elszámolt értékvesztés összegét is).

A részesedések, értékpapírok analitikus nyilvántartásának minden mennyiségi, értékbeni (beszerzett darabszám, névérték, bekerülési, nyilvántartási érték, árfolyam, kamat, hozam, törlesztés, lejárat összege és határideje) és azonosítási adatot (típus, kibocsátó neve, sorszám, tárolás helye stb.) tartalmaznia kell. A nyilvántartásra fel kell vezetni az értékvesztést és visszairását, a lényeges tőzsdei és tőzsdén kívüli értékváltozásokat.

A tartósan adott kölcsönök bekerülési értéke megegyezik a pénzügyileg rendezett összeggel. Minden kölcsönről adósonként analitikus nyilvántartást kell vezetni, mely az adós neve és a kölcsön (Ft-ban, devizában kimutatott) összege mellett tartalmazza annak típusát (munkáltatói,

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

egyéb), a bekerülés jellegét (folyósítás, követelés fejében történő átvétel), a kondíciókat, a kamat, a tőke kiegyenlítésének esedékességét, az esetleges fedezet, biztosíték meglétét és egyéb, a szerződésben lévő lényeges adatokat.

4.2. A befektetett pénzügyi eszközök, értékpapírok évközi változásai

A befektetett pénzügyi eszközök és az értékpapírok hasznosításáról (apport, értékesítés, térítés nélküli átadás) az Alapítvány vezetője dönt.

A tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket az állományból ki kell vezetni

- = az adott társaság megszűnésekor,
- = a jegyzett tőke – tőke kivonással történő – leszállításakor.

A részesedéseket az állományból nem lehet kivezetni a felszámolás, a végelszámolás, a kényszertörlési eljárás megkezdésekor még akkor sem, ha a megszűnő társaság a részesedést ellentételezni nem tudja és ez a megszűnés előtt már ismert. (Ebben az esetben értékvesztés elszámolásával kell a nyilvántartott értéket nullára csökkenteni.)

Az állományból történő kivezetéskor az értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéket a részesedésekből származó ráfordítások számlával szemben kell elszámolni.

A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat – azok beváltásakor – az állományból ki kell vezetni az értékvesztés és az időbeli elhatárolás megszüntetésével.

Alapítvány a hitelviszonyt megtestesítő – kamatozó – értékpapírok bekerülési értéke és névértéke közötti különbséget nem számolja el.

Az adott kölcsönöket a törlesztéssel arányosan, a visszafizetéskor kell az állományból kivezetni.

4.3. Befektetett pénzügyi eszközök mérlegfordulónapi értékelése

A részesedéseknél, a tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknál, adott kölcsönöknél az elszámolandó értékvesztés összegét, illetve visszaírandó összegét Alapítvány vezetője határozza meg.

Feladata a befektetési társaságra, a kötvénykibocsátóra vonatkozó információk feldolgozása és értékelése alapján a számviteli politikában meghatározott piaci érték megállapítása az alábbiak figyelembevételével:

- A tulajdoni részesedést jelentő befektetések (részvények, üzletrészek, egyéb társasági részesedések) piaci értékének megállapításához be kell szerezni az adott társaságra vonatkozóan:
 - = az éves (az egyszerűsített éves) beszámolót (a saját tőke alakulásához),
 - = a csőd- és felszámolási eljárásra vonatkozó céginformációkat,
 - = az adott társaság piaci megítélésére vonatkozó információkat,melyeket értékelni, minősíteni kell.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

-
- Meg kell állapítani a gazdasági társaság saját tőkéjéből az adott befektetésre jutó részt (a befektetésre jutó arányos saját tőke értékét) és ezt a könyv szerinti értékkel összevetni, és a minősítésnek megfelelően az értékvesztést elszámolni, illetve visszaírni.
- A tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír piaci értékének meghatározásánál figyelembe kell venni:
 - = az értékpapír kamattal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát,
 - = a piaci árat, annak tendenciáját, továbbá
 - = a kibocsátó piaci megítélését (képes-e a névértéket megfizetni).
 - A tartósan adott kölcsönök értékét, a várhatóan megtérülő összeget az adós minősítése (fizetőkészsége, fizetőképessége), a garanciák figyelembe vétele alapján, a mérlegkészítéskor ismert (jövőre is vonatkozó) információknak megfelelően kell meghatározni.

A külföldi pénzürtékre szóló befektetések, részesedések, értékpapírok, a tartósan adott kölcsönök devizában bekövetkezett veszteségét szintén értékvesztésként kell elszámolni az üzlet év mérlegfordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértéken. (A külföldi pénzürtékre szóló befektetések, részesedések értékelésénél hasonlóan kell eljárni, mint a belföldiek esetében: vagyis meg kell állapítani a befektetés mögött lévő társaság befektetésre jutó arányos saját tőke devizaértékét.)

A leltárba bekerülő érték egyedi (csoportosan nyilvántartott) eszközönként:

A rendeltetésének megfelelően használható részesedések, értékpapírok

- bekerülési értéke,
- csökkentve az elszámolt értékvesztés összegével,
- növelve a visszaírt értékvesztés összegével,
- könyv szerinti értéke.

5. A készletek

Alapítvány az Szt. 28. §-ának (2)-(3) bekezdésében részletezett készletek közül:

- az anyagokat,
 - árukat, közvetített szolgáltatást,
- mutatja ki.

5.1. A vásárolt készletek

5.1.1. A vásárolt készletek beszerzése

A vásárolt készletek tartalmazzák az anyagok, áruk, közvetített szolgáltatások beszerzési költségeit és nyilvántartási kötelezettségeit.

Alapítványnál a belfölditől és külfölditől történő beszerzések bejövő készletszámláit az alapítvány vezetője fogadja, ellenőrzi, igazolja a számla szerinti vételárat, felárat, engedményt, majd a tényleges teljesítmény ismeretében, a számlában foglaltakat összeveti a szerződésben rögzítettekkel. Eltérés esetén kezdeményezi a számla helyesbítését.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

Importbizományosi ügylet esetén a bizományos végzi a vámkezelést. A beszerzéshez kapcsolódó adók elszámolása a bevallás szerint történik.

A belföldi és a külföldi számlák helyesbítését helyesbítő számlával kell rendezni. A könyvviteli nyilvántartásokban az Alapítvány által elismert összegnek kell szerepelnie. Ha a belföldi számla vagy a külföldi számla nem érkezett meg a mérlegkészítés időszakában, de a teljesítés legkésőbb a mérleg fordulónapjáig megtörtént, akkor a szállítói számla helyett kiállított belső bizonylat alapján kell a beszerzést nyilvántartásba venni (mint nem számlázott szállítást). A számla megérkezésekor a belső bizonylat és a számla szerinti érték különbségét annak függvényében kell rendezni, hogy az jelentősen vagy nem jelentősen módosítja az adott készlet értékét, illetve az adott eszköz még készleten van vagy már nincs készleten.

A számviteli politika szerinti jelentős eltérés esetén az ott leírtak szerint kell eljárni. Ha a különbség nem minősíthető jelentősnek, akkor azt egyéb ráfordításként, illetve egyéb bevételként kell könyvelni.

Ha a számla a tárgyévét követő év végéig sem érkezik meg, a belső bizonylattal állományba vett készletet térítés nélkül átvett készletnek kell minősíteni, nem számlázott szállításként állományba vett értéket pedig egyéb bevételként elszámolni. (Ha a vásárolt eszköz még készleten van, az egyéb bevételt időbelileg el kell határolni!)

5.1.2. Vásárolt készletek bekerülési értéke,

- ha a forintban kiállított számla kiegyenlítése forintban történik, a számla szerinti – a levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó – forintérték;
- ha a devizában kiállított számla kiegyenlítése devizában, valutában történik, a számla szerinti – levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó – devizának a beszerzés teljesítésekor érvényes, a számviteli politikában meghatározott, „választott” devizaárfolyamán forintra átszámított értéke,
- ha a beszerzés számla szerinti, devizában meghatározott ellenértékének kiegyenlítése azonos devizaértékű áru értékesítésével, szolgáltatás nyújtásával történik (barterügylet), a beszerzés forintértékét a devizában meghatározott beszerzés, illetve értékesítés szerződés szerinti devizaértékének az első teljesítés napjára vonatkozó – választott – devizaárfolyamán kell meghatározni.

5.1.3. A bekerülési értékbe tartozó sajátos tételek

A vásárolt készlet bekerülési értékébe tartozik:

- a beszerzés szállítási és rakodási költsége akkor, ha az az adott készlethez egyedileg hozzárendelhető. Akkor rendelhető hozzá, ha csak az adott készlet beszerzése, raktárba, telephelyre történő beszállítása, vagy több készletelem egyidejű beszerzése során merült fel, és az egyes készletelemek között – a szállítási és rakodási költséget meghatározó, befolyásoló műszaki paraméterek (súly, térfogat) arányában – egyértelműen és megnyugtató módon megosztható.

A megosztást csak azonos mértékegységben számlázott készletek esetében kell elvégezni, egyéb esetben a szállítási és rakodási költséget a felmerüléskor a termelés, a tevékenység költségei között kell elszámolni;

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

-
- a beszerzéshez felvett hitel, kölcsön kamata akkor (a készletbeszerzés és a hitel-, kölcsön igénybevétel között egyértelmű a kapcsolat), ha a szezonális értékesítéshez szükséges készletbeszerzést előleggel kellett finanszírozni. A raktárba, a telephelyre történő beszállításig felmerült kamat, továbbá a hitel, a kölcsön felvétele előtt fizetett bankgarancia díja, a szerződésben meghatározott kezelési költség, folyósítási jutalék, a rendelkezésre tartási jutalék, valamint a szerződés közjegyzői hitelesítésének díja része a beszerzési értéknek. Abban az esetben, ha a készletbeszerzéshez igénybevett hitel, kölcsön több készletelem beszerzését finanszírozza, a raktárba, a telephelyre történő beszállításig felmerült kamatot és egyéb kapcsolódó költségeket az egyes készletelemek között azok bekerülési értéke arányában is meg lehet osztani;
 - a le nem vonható áfa akkor, ha az előzetesen felszámított általános forgalmi adó egy készletelem beszerzéséhez kapcsolódik és teljes összegében nem vonható le, mert már a beszerzéskor ismert, hogy az adott készlet adómentes tevékenységhez kerül felhasználásra (azaz a beszerzés általános forgalmi adómentes tevékenység érdekében történt), illetve az Áfa-törvény kizárja a levonhatóságot. (Amennyiben több eszközt számláztak egyszerre, és egyik eszköznél sem vonható le, akkor az eszközök bekerülési értéke arányában kell azt az egyes eszközök között megosztani.)
Minden más esetben, az előzetesen felszámított és le nem vonható általános forgalmi adó nem része a bekerülési értéknek, ha arányosítani kell az adóköteles és az adómentes tevékenység arányában;
 - a bizományi díj számlázott összege. Amennyiben a bizományi díj több készletelem beszerzéséhez kapcsolódik, az egyes készletelemek közötti felosztását az egyes készletelemek bekerülési (vételi) értéke arányában kell elvégezni;
 - a vám összege a vámhatározat alapján, melyet az egyedi készletelemhez hozzá kell rendelni. Amennyiben ez a közvetlen (tétel) kapcsolat nem áll fenn (mert a vámot az importszállítmány egészére egy összegben vetették ki), akkor azt, az egyes eszközök között az importbeszerzési értékek arányában kell megosztani.

Amennyiben a beszerzés időpontjában a megfelelő bizonylat (a számla) nem áll rendelkezésre, a vámterhet, egyéb hatósági díjakat nem vetették ki, akkor az adott készlet értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később kivetett összeg közötti különbözettel a bekerülési értéket a végleges bizonylat kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha annak összege az adott készlet értékét jelentősen módosítja. A számviteli politikában meghatározott jelentős eltérés esetén az ott leírtak szerint kell eljárni. Ha a különbözet nem jelentős, akkor azt egyéb ráfordításként, illetve egyéb bevételként kell könyvelni.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

5.1.4. Térítés nélkül és egyéb jogcímen átvett készletek

A térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett készletek, illetve az ajándékként, a hagyatékként kapott, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet) készlet bekerülési értéke, ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, az állományba vétel időpontjában ismert piaci érték.

A térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett készleteket, az ajándékként, a hagyatékként kapott készleteket a vásárolt készletek között elkülönítve kell kimutatni az egyéb bevételekkel szemben.

A többletként fellelt (nem adminisztrációs hiba miatti többlet) készleteket jellegüknek, készülségüknek megfelelően a vásárolt készletek között kell kimutatni.

A piaci érték meghatározásánál általában abból kell kiindulni, hogy az adott eszközt, az adott állapotában mennyiért lehet beszerezni, illetve mennyiért lehet közvetlenül vagy termékbe beépítve eladni. (Ez utóbbi esetben azt kell mérlegelni, hogy a tevékenység során várható eladási árban a beépített készlet költsége milyen összegben térül meg.)

Alapítványnál a fenti címen átvett eszközök állományba vételi értékét, annak bizonylatai (az átadási, ajándékozási, hagyatéki szerződés, a leltártöbbletet rögzítő határozat) figyelembevételével, az Alapítvány vezetője állapítja meg.

A térítés nélkül átvett, a hagyatékként, az ajándékként kapott, a többletként fellelt készleteket egyedileg kell nyilvántartani. Ezen készleteket a főkönyvi nyilvántartásban el kell különíteni. A főkönyvi nyilvántartáshoz kell kapcsolni a passzív időbeli elhatárolásként való kimutatást és annak megszüntetését is az egyéb bevételekkel szemben, biztosítva ezzel az eszközök és a források közötti összhangot.

A követelés fejében, a csere útján kapott, a tulajdoni részesedést jelentő befektetés névértékében átvett, megállapodásban, csereszerződésben, vagyonfelosztási javaslatban meghatározott készletek bekerülési értékét az Alapítvány vezetője jogosult elfogadni.

Az átvett eszközök nyilvántartásba vétele az adós, a cserepartner és az átadó gazdasági társaság által kiállított (általános forgalmi adót is tartalmazó) számla alapján történik.

5.1.5. A vásárolt készletek nyilvántartása

Alapítványnál a vásárolt készletekkel kapcsolatos nyilvántartások vezetéséért az Alapítvány vezetője által kijelölt munkavállaló felelős.

A nyilvántartások vezetésének választott módszerét a számviteli politika tartalmazza, mely szerint a készleteket tényleges beszerzési áron kell nyilvántartani.

A nyilvántartási ár kialakításának módja a FIFO módszer szerinti beszerzési áron történik.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

5.2. A saját termelésű készletek

Alapítvány tevékenységét és jellegét figyelembe véve termelő tevékenységet nem végez, így saját termelésű készletekkel várhatóan nem rendelkezik.

5.3. A készletek évközi változásai

Alapítvány a készletek értékesítését, felhasználását, az egyéb készletváltozásokat, az elszámolóár-különbözetet, az árrést, a készletérték-különbözetet – amennyiben ez tevékenysége során releváns – a számviteli politikában rögzített értékben, az ezen szabályzat I. fejezetében meghatározottak szerint számolja el.

A készletváltozások elszámolásának könyvviteli szabályait, az elszámolás technikáját, a bizonylati előírásokat, az analitika és a főkönyvi könyvelés közötti kapcsolatot a számlarend tartalmazza.

A készletek apportba adásáról, térítés nélküli átadásáról Alapítvány vezetője dönt.

A nem adminisztrációs hibából eredő hiányzó készlet értékét az egyéb ráfordítások terhére kell elszámolni.

5.4. A készletek mérlegfordulónapi értékelése

A vásárolt készletek értékvesztésének és visszairásának mértékét az Alapítvány vezetője határozza meg.

A vásárolt készlet mérlegkészítéskori piaci értékének meghatározásánál abból kell kiindulni, hogy az eredeti állapotának megfelelő készletet mennyiért lehet beszerezni, illetve mennyiért lehet azt közvetlenül vagy termékbe beépítve eladni.

Értékvesztést kell elszámolni, ha az utánpótlási ár kevesebb, mint a nyilvántartás szerinti érték, továbbá a várható eladási ár nem nyújt fedezetet a nyilvántartás szerinti értékre (egyértelmű, hogy az adott készletet csak veszteséggel lehet értékesíteni), akkor a tartósan és jelentősen magasabb különbözetet értékvesztésként kell elszámolni.

Ha a vásárolt készletek évenkénti leltározása során megállapításra kerül, hogy a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.) illetve eredeti rendeltetésének már nem felel meg, vagy megrongálódott, felhasználása, értékesítése kétséges, vagy feleslegessé vált (nem keresik, nincs piaca), akkor a készlet értékének csökkentését addig a mértékig kell elvégezni – függetlenül attól, hogy tartósan jelentkezik-e vagy sem –, hogy használhatóságának (értékesíthetőségének) megfelelően, legalább a haszonanyagárnak, illetve a hulladékértéknek megfelelő értéken szerepeljen a leltárban.

Az értékelésről szóló jegyzőkönyvben írásban rögzítendő az előzőekben részletezett értékelési szabályok, melyhez csatolni kell az eredeti állapotának megfelelő készlet leértékelése esetén:

- = az árajánlatokat,
- = az árjegyzékeket,

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

-
- = a realizált új beszerzések számla szerinti árát bizonyító szerződéseket,
 - = a számítási anyagokat,
 - = az eredeti rendeltetésének már nem megfelelő készlet leértékelése esetén: a leértékelést bizonyító – esetleges – szakértői jelentést.

Az értékvesztést a készletek egyedi nyilvántartásán keresztül kell vezetni.

A készletek elszámolt értékvesztése – kivételes esetben – visszaírásra kerülhet. A visszaértékelésről jegyzőkönyvet kell felvenni, melyhez a piaci érték alakulásának dokumentumait, a számítási anyagokat csatolni kell.

A fajlagosan kísértékű készletcsoportokat az analitikus nyilvántartás (a leltár) alapján kell a főkönyvi könyvelésen belül elkülöníteni és a készletcsoportra megállapított értékvesztést külön főkönyvi számlán kimutatni. Az értékvesztés összegét a készletcsoport könyv szerinti értékének arányában kell meghatározni.

A leltárba bekerülő érték vásárolt készleteknél:

- a bekerülési érték,
- csökkentve az elszámolt értékvesztés összegével,
- növelve a visszaírt értékvesztés összegével,
- a könyv szerinti érték.

6. A követelések

6.1. A követelések csoportosítása

Alapítvány az Szt. 29. §-ának előírása alapján a követelések között:

- az áruszállításból és szolgáltatásból származó,
- értékpapír vagy befektetés értékesítéséből származó,
- váltó,
- adott előleg,
- kölcsönnyújtásból származó,
- különféle egyéb

követeléseket mutat ki.

A különféle egyéb követelések fogalomkörébe tartoznak a vásárolt, a térítés nélkül és egyéb címen átvett, valamint a bíróság által jogerősen megítélt követelések is.

6.2. A követelések bekerülési értéke:

- az elfogadott, elismert, általában számlázott,
- előlegnél, kölcsönnél a pénzügyileg folyósított,
- a pénzügyi lízingnél a járó kamat nélküli számlázott,
- a követelés fedezetére kapott váltónál a kiváltott követelés elfogadott, elismert,
- egyéb követeléseknél a járó, az igényelt, a fizetett,

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

- a peresített követelésekből a bíróság által az üzleti év mérlegfordulónapjáig jogerősen megítélt, de pénzügyileg még nem rendezett,
- egyéb peresített követelésekből a mérlegkészítésig pénzügyileg rendezett összeg.

A szerződéssel alátámasztott termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás teljesítésének igazolása, az átvétel elismertetése a szállítólevélen, munkalapon, vagy a szerződésben meghatározott egyéb módon, illetve az ellenértéket tartalmazó számlán történik.

A termékértékesítésről, a szolgáltatásnyújtásról a számlát csak akkor lehet kiállítani, ha a (műszaki, illetve naturális) teljesítés már megtörtént és azt a vevő, a megrendelő elismerte. Alapítványnál számlát állít ki az Alapítvány vezetője, illetve az általa e feladattal felruházott alkalmazott.

A követelésként kimutatott érték általában a számlázott összeg. Ha a számlát forintban állították ki, akkor a követelés értéke a számlázott ellenértéket és az általános forgalmi adót foglalja magában. (Alapítvány az alapításkor általános forgalmi adó tekintetében alanyi adómentességet választott, így amíg e feltételnek megfelel, az értékesítést általános forgalmi adó nem terheli. Értékhatár túllépése esetén alanyává válik az általános forgalmi adónak, így az általános forgalmi adó felszámításának és esetleges előzetes levonásba helyezésének szabályait a rá vonatkozó jogszabályok alapján alkalmazza.) Ha a számlát külföldi pénznemben állították ki, akkor a követelés értéke a devizában számlázott (esetleg az általános forgalmi adót is magában foglaló) ellenértéknek a forintra átszámított értéke.

A külföldi pénzértékre szóló követelés forintértékét a szerződés szerinti teljesítéskor kell meghatározni: a számla szerinti devizát a teljesítés napjára vonatkozó, „választott” devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

Az Áfa-tv. szerint (172. §) az áthárított adót forintban kifejezve abban az esetben is fel kell tüntetni, ha az egyéb adatok külföldi pénznemben kifejezettek.

A devizában felszámított áfa sajátosan kezelendő. Az áfa forint összege a 80. §-a szerinti teljesítési időpontban érvényes, az Áfa-tv. szerint alkalmazandó devizaárfolyamon határozható meg.

Barterügyleteknél az importbeszerzés, vagy az exportértékesítés szerződés szerinti devizaértékét az első teljesítés napján érvényes, választott devizaárfolyamon kell meghatározni.

A követelés fejében, a csere útján kapott, a térítés nélkül átvett, a vásárolt, illetve a tulajdoni részesedést jelentő befektetés névértékében kapott követeléseknél Alapítvány vezetője jogosult a megállapodásban, a csereszerződésben, a vagyonfelosztási javaslatban meghatározott értéket – mint a követelés bekerülési értékét – elfogadni.

Amennyiben a vevő, a megrendelő az így kiállított számla szerinti követelést nem, vagy csak részben ismeri el, a számlakiállító intézkedik a korábban kibocsátott számla helyesbítéséről.

A helyesbítő számlának az eredeti számlára történő hivatkozás és az azonosító adatok mellett csak az értékadatok módosítási összegét kell tartalmaznia.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

Helyesbítő számlát kell kiállítani az utólag, konkrét termék értékesítéséhez kapcsolódóan adott engedményeknél és ezen kívül az Szt. 73. §-ának (2)-(3) bekezdése szerinti esetekben.

A követelések főkönyvi vezetése a mérlegtételeknek megfelelő módon történik, külön nyilvántartva a független piaci szereplőkkel és a bármilyen részesedési viszonyban lévő gazdálkodókkal szembeni fizetési igényeket.

Az áruszállításhoz, a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódó követelések a főkönyvben összevont főkönyvi számlára könyvelendők.

A szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódó követelések a főkönyvben jogcímenként megnyitott számlára könyvelendők.

Minden követelésről olyan analitikus nyilvántartást kell vezetni, melyből megállapítható annak a bekerülési értéke, a vevő neve, a teljesítés időpontja, a fizetési határidő és a pénzügyi rendezés.

A követelések pénzügyi rendezését, a fizetési határidők betartását a pénzügyi és számviteli szervezet (Alapítvány esetében a könyvelés) kíséri figyelemmel és gondoskodik – késedelmes fizetés esetén – a késedelmi kamat felszámításáról.

6.3. A követelések évközi változásai

A bekerülési értéket csökkenti:

- a követelés kiegyenlítése, a visszafizetés, a törlesztés,
- az átvett előleg beszámítása, a Ptk. szerinti beszámítás,
- a váltóval, az eszközátadással történő rendezés,
- az elengedés.

A követelések pénzügyi rendezésének figyelemmel kísérését, a késedelmi kamat, kötbér stb. felszámítását az Alapítvány vezetője által kijelölt munkavállaló végzi.

A devizakövetelések kiegyenlítésekor jelentkező árfolyam-különbségeket a pénzügyi műveletek egyéb bevételei, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai számlával szemben kell elszámolni.

A követelés elengedésére csak az Alapítvány vezetője jogosult, az adóssal erre vonatkozóan kötött megállapodás és a követelésről való írásos lemondás alapján.

6.4. A követelések mérlegfordulónapi értékelése

A követelések minősítését a mérlegkészítést megelőzően, minden évben el kell végezni, a vevő, az adós minősítése alapján. (Egyik évről a másik évre változhat a vevő, az adós minősítése).

A minősítést az Alapítvány vezetője által kijelölt munkavállaló végzi.

Feladata a nyilvántartott követelések vevőinek, adósainak a megadott szempontrendszer szerinti minősítése a fizetési fegyelem, és egyéb információk (szerződésben kikötött

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

biztosítékok és azok érvényesíthetősége, az adós gazdasági helyzete stb.) alapján, majd az értékvesztés összegének megállapítása.

A minősítés során a várhatóan megtérülő összeget kell összevetni a követelés könyv szerinti értékével.

Az adósminősítés kritériumai:

- Problémamentes az a követelés, amely a mérlegkészítésig kiegyenlítésre került.
- Külön figyelendők
 - = a fizetőképes, de átmeneti pénzügyi nehézséggel küzdő adósok,
 - = az elismert, elfogadott, de a mérlegkészítés időpontjáig nem rendezett követelések.
- Kétesek a peresített, de elismert követelések.
- Rossznak minősítendők
 - = az egy éven túl ki nem egyenlített követelések,
 - = azok az adósok, amelyekkel szemben csőd- vagy felszámolási eljárás van folyamatban.

Alapítvány a követelések értékvesztését a számviteli politikában leírtak figyelembevételével állapítja meg.

Alapítvány

- a problémamentes és a külön figyelendő kategóriába tartozó követelések esetében nem számol el értékvesztést,
- a kétes követelések értékvesztését a peresélyek mérlegelése alapján állapítja meg,
- a rossznak minősített követelések értékvesztését a várhatóan meg nem térülő összegben számolja el.

Alapítvány az összevontan kimutatott kisösszegű követelésekre értékvesztést nem számol el.

A követeléseknél a megelőző év(ek)ben elszámolt értékvesztés visszairása a mérlegfordulónapi értékelés keretében akkor lehetséges, ha azt – a mérlegfordulónapot követően – a mérlegkészítés időpontjáig a könyv szerinti értéknél magasabb összegben egyenlítették ki. Az értékvesztést és visszairást az egyedi nyilvántartáson (a folyószámlán) is keresztül kell vezetni.

A külföldi pénzürtékre szóló követeléseket a mérlegfordulónapi választott devizaárfolyamon kell értékelni.

A behajthatatlan követeléseket a könyvekből ki kell vezetni!

A behajthatatlan követelések hitelezési veszteségkénti leírásáról az Alapítvány vezetője dönt.

A behajthatatlan követelések leírását – a számviteli politikában foglaltak figyelembe vétele mellett – hitelt érdemlően kell dokumentálni.

- A hitelező, illetve a felszámoló által kiállított dokumentumokkal kell alátámasztani a csőd- és felszámolási eljárás, az önkormányzati adósságrendezési eljárás során egyességi megállapodás keretében elengedett követelés összegét, továbbá azt, ha a követelés behajtására nincs, vagy csak részben van fedezet. A felszámolás befejezésekor a követelés

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

fejében kapott eszköz értéke és a követelés könyvekben szereplő magasabb összege, könyv szerinti értéke közötti különbözetet hitelezési veszteségként (mert behajthatatlan) kell elszámolni.

- Amennyiben az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található, a felkutatása nem járt eredménnyel, akkor ezt hatóságnak kell igazolnia.
- Az eredménytelen vagy részben eredményes végrehajtást a végrehajtó igazolja. A behajthatatlanság részbeni vagy teljes összegű vélelmezéséhez elegendő, ha a végrehajtó a végrehajtást fizetéseképtelenség miatt szünetelteti.
- Aránytalan költségráfordítással érvényesíthető az a követelés, amikor a tényleges behajtás esetén a várhatóan – tapasztalati számok alapján – behajtható összeg nem fedezi a végrehajtás költségeit.

A leltárba bekerülő érték egyedi követelésenként

A behajthatatlannak nem minősülő követelések:

- bekerülési értéke, korrigálva a részbeni kiegyenlítés, helyesbítés, törlesztés összegével,
- csökkentve az elszámolt értékvesztés összegével,
- növelve a visszaírt értékvesztés összegével,
- könyv szerinti értéke.

A leltárba bekerülő érték adásonként kis összegű követeléseknél

- bekerülési érték követelésenként tételesen és összevontan,
- összevontan az elszámolt értékvesztés összege (csökkentő),
- összevontan a visszaírt értékvesztés összege (növelő),
- összevontan a könyv szerinti érték.

7. Az értékpapírok

7.1. Az értékpapírok csoportosítása, bekerülési értéke

Alapítvány az Szt. 30. §-ának (1) bekezdése alapján a forgatási célú értékpapírok között

- a forgatási célból, nem tartós befektetésként vásárolt részesedéseket,
- a hitelviszonyt megtestesítő vásárolt értékpapírokat,
- a különféle kölcsönvett értékpapírokat

tartja nyilván.

Alapítványnál minden esetben az Alapítvány vezetője jogosult dönteni a szabad pénzeszközök átmeneti befektetésének módjáról és a beszerzési árhoz kapcsolódó költségek jelentőssé minősítéséről.

Az értékpapír vételárában lévő kamatot az adás-vételi szerződésben rögzített értékben, ennek hiányában a kamatozó értékpapír kamatfizetési kondíciói (az értékpapír névértéke, a kamat mértéke, a kamatfizetés és a vétel időpontja) alapján kell meghatározni és a vételárat csökkentő tételként elszámolni. Az így korrigált vételár kevesebb is lehet, mint a kamatozó értékpapír névértéke.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

Részletre történő vásárlás bekerülési értékét is az előbbiek szerint kell megállapítani, a vételárban lévő kamatot elszámolni. A még meg nem fizetett vételárat az egyéb kötelezettségek között kell kimutatni.

A nem tartós befektetésként vásárolt részesedések (tulajdoni részesedést jelentő befektetések), továbbá a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bekerülési értékébe tartozó tételeket a befektetett pénzügyi eszközökhöz hasonlóan kell megállapítani, azaz

- = a fizetett ellenértéket (a vételárat) növelni kell a beszerzéshez kapcsolódóan fizetett (elszámolt) bizományi díjjal, a vásárolt vételi opció díjával, az egyéb járulékos költségek összegével
- = Abban az esetben, ha a fenti költségek a befektetés értékesítésekor várhatóan megtérülnek és összegük jelentős, azaz az értékpapír vételárának 10 százalékát meghaladja, időbelileg el kell határolni.

Minden beszerzett értékpapírt egyedileg kell nyilvántartani.

A csoportba tartozó értékpapírok értékét a FIFO módszerrel kell meghatározni.

Az analitikus nyilvántartást a befektetett pénzügyi eszközöknél leírtak szerint kell vezetni.

7.2. Az értékpapírok mérlegfordulónapi értékelése

Az értékpapírok értékelésénél a 4.3. pontnál leírtak az irányadóak.

Az értékpapírok leltárba bekerülő értéke

Értékpapír fajtánként, kibocsátónként

- a bekerülési értéket,
- az elszámolt értékvesztés összegével csökkentve,
- növelve a visszaírt értékvesztés összegével,
- a könyv szerinti érték.

8. A pénzeszközök

8.1. Pénzeszközök nyilvántartása

Alapítvány a pénzeszközök között az Szt. 31. §-a szerint:

- a készpénzt,
- az elektronikus pénzeszközöket,
- a csekkeket,
- a bankbetéteket

tartja nyilván forintban.

Alapítvány tevékenysége során házipénztárt nem vezet, tevékenységéhez szükséges pénzmozgásokat jellemzően bankszámlán keresztül tranzakciókkal bonyolítja le. Amennyiben tevékenysége során szükséges a házipénztár megnyitása, az így keletkezett pénzeszközök értékelést e fejezet szerint szabályozza.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

Alapítvány a valutában, devizában lévő pénzeszközök bekerülési értékét a számviteli politikában előírtak alapján határozza meg.

A különböző valuták, devizák forint értékét a különböző valutákról, devizákról, illetve ezek forint értékéről analitikus nyilvántartásokat vezet és a főkönyvben összevontan könyvel.

8.2. A pénzeszközök évközi változásai

A valuta- és devizakészlet változásának elszámolása a számviteli politikában meghatározott árfolyamon történik.

Alapítvány a választott módszert számítással támasztja alá.

A valuta, a deviza forintra történő átváltásakor a ténylegesen forintban kapott összeg alapján kell a beváltási árfolyamot meghatározni, majd a valuta, a deviza csökkenésének elszámolásánál használt árfolyammal összevetve az árfolyam különbséget megállapítani.

Meglévő deviza más devizára történő átváltásánál a kapott devizát is a bekerülés (az átváltás) napjára vonatkozó – választott hitelintézeti – árfolyamon kell a nyilvántartásba felvenni és eltérés esetén az árfolyamkülönbséget elszámolni.

8.3. A pénzeszközök mérlegfordulónapi értékelése

A valutapénztárban lévő valutát, a devizaszámlán lévő devizát a mérlegfordulónapi választott devizaárfolyamon értékelni kell, az értékelésből adódó árfolyamkülönbséget pedig a pénzügyi műveletek egyéb bevételei, illetve egyéb ráfordításai között kell – összevontan – elszámolni.

A pénzeszközök leltárba bekerülő értéke:

A rovancsolással ellenőrzött mennyiség könyv szerinti értéken.

9. Az időbeli elhatárolások

9.1. Alapítványra jellemző időbeli elhatárolások

Alapítvány az összemérés, a teljesség elvének érvényesülése érdekében a számviteli politikában megfogalmazottak szerint aktív és passzív időbeli elhatárolásokat mutat ki.

Az időbelileg elhatárolt költségek, bevételek a bejövő, kimenő számlák vagy egyéb hitelt érdemlő dokumentumok, számítások alapján kerülnek könyvelésre. Az értékatokat általában időarányosan kell megosztani az egyes évek között.

Alapítványra jellemző sajátos tételek elszámolásakor a következők szerint kell eljárni:

Halasztott ráfordításként kimutatott árfolyamveszteség:

Alapítvány, a számviteli politikában előírtak szerint a devizaszámlán meglévő devizakészlettel nem fedezett beruházásokhoz, vagyoni értékű jogokhoz, forgóeszközökhöz kapcsolódó devizahitelek (kötvénytartozások, egyéb tartozások) árfolyamnyereséggel nem ellentételezett elszámolt árfolyamveszteségét halasztott ráfordításként időbelileg elhatárolja.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

(A halasztott ráfordítás megszüntetése - realizált árfolyamveszteség - a hitel törlesztésekor, illetve az eszköz állományból történő kivezetésekor a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításainak növelésével történik.

A halasztott ráfordításként kimutatott árfolyamveszteséget csökkenteni kell az érintett devizakötelezettség után az egyes évekre elszámolt árfolyamnyereséggel is.)

Alapítvány a számviteli politikában előírtak szerint, az így elhatárolt halmozott összegnek a beruházás aktiválásától, egyéb esetekben a devizahitel folyósításától eltelt időtartam és a hitel futamideje arányában számított hányadának megfelelő összegben céltartalékot képez, majd évente növeli vagy csökkenti az Szt. 41. § (4) bekezdésének figyelembevételével. A halasztott ráfordításként kimutatott árfolyamveszteség megszüntetésekor a céltartalékot is meg kell szüntetni.

A halasztott ráfordításként kimutatott árfolyamveszteség és a céltartalék közötti különbözetet az eredménytartalékból kell lekötöni és a lekötött tartalékba kell átvezetni.

Tartozásátvállalás:

A tartozásátvállalásról szóló döntést számítással kell alátámasztani, különösen akkor, ha az átvállalt tartozást több év alatt kell megfizetni. Tartozásátvállalásról szóló megállapodást, szerződést csak az Alapítvány vezetője köthet.

A tartozásátvállalást az arról szóló megállapodás, szerződés alapján az Alapítvány vezetője veszi nyilvántartásba, és köteles az átvállalt tartozás megfizetésének (és ezzel eredményt csökkentő elszámolásának) ütemezésére, ellenőrzésére.

Költségek ellentételezésére kapott támogatás:

Az időbeli elhatárolást a költségek tényleges felmerülésekor kell megszüntetni. A költségeket indokolt esetben meg kell osztani, majd a kapott támogatással ellentételezni.

A fejlesztési célra kapott támogatás:

A kapott támogatásról és az abból részben vagy egészben megvalósult eszközről nyilvántartást kell vezetni. A fejlesztési támogatás kapott összege mindaddig és olyan összegben kerül elhatárolásként kimutatásra, amíg az eszköz bekerülési értékét költségként, ráfordításként nem számolták el.

A fejlesztési célra kapott támogatás visszafizetett összegét egyéb ráfordításként kell elszámolni, annak összegével egyezően a halasztott bevételként még elhatárolt támogatást fel kell oldani.

A térítés nélkül átvett eszközök (az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközök is):

Az eszközönkénti nyilvántartást úgy kell vezetni, hogy az tartalmazza a térítés nélkül átvett eszköz átvételekor rögzített és elhatárolt értéket – az Szt. 50. §-ának (4) bekezdése szerint állományba vett és az egyéb bevételekkel egyező összegben –, majd annak, az amortizációval azonos nagyságú, illetve támogatással arányos csökkenését. Az elhatárolást csökkentő tételeket az értékcsökkenési leírás főkönyvi feladása alapján kell könyvelni.

A térítés nélkül átvett eszköz átvételkor összegétől eltérhet a nyilvántartás szerinti érték, ha az üzembe helyezését megelőzően további ráfordítások merültek fel. Ez esetben az időbelileg elhatárolt összeg csökkentése csak arányos része lehet az elszámolt értékcsökkenésnek.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

Az eszközökhöz kapcsolódó, elengedett kötelezettségek:

Az elszámolás az előző pontban leírtakkal megegyező, azzal az eltéréssel, hogy az elengedett kötelezettség lehet kisebb, mint a vele kapcsolatban lévő eszköz könyv szerinti értéke. Amennyiben nagyobb az elengedett kötelezettség, mint a vele kapcsolatban lévő eszköz könyv szerinti értéke, akkor az eszköz könyv szerinti értékét meghaladó összeget nem lehet időbelileg elhatárolni, azt a tárgyévi eredmény javára kell elszámolni.

A nyilvántartásnak tartalmaznia kell az elengedett kötelezettséghez kapcsolódó eszközöknek a kötelezettség elengedésekor meglévő könyv szerinti értékét (bruttó értékét, elszámolt értékcsökkenését), abból az elhatárolt értéknek megfelelő összeget (arányt), annak az amortizációval, felhasználással, eszközérték-csökkenéssel azonos nagyságú vagy azokkal arányos csökkentését, év végén a csökkentett elhatárolt értéket a kapcsolódó eszközök könyv szerinti értékével (vagy arányos értékével) egyező összegben.

Az elhatárolást csökkentő tételeket az értékcsökkenési leírás főkönyvi feladása alapján kell könyvelni.

A negatív üzleti vagy cégérték:

A negatív üzleti vagy cégértéket – mint halasztott bevételt – Alapítvány öt év alatt szünteti meg az egyéb bevételekkel szemben

A negatív üzleti vagy cégértékről olyan nyilvántartást kell vezetni, mely tartalmazza az elhatárolt érték év végi összegét, a csökkenést, és a nettó könyv szerinti értéket.

A negatív üzleti vagy cégértékként kimutatott halasztott bevételt az egyéb bevételekkel szemben meg kell szüntetni az alapul szolgáló részesedés bármilyen jogcímen történő könyvekből való kivezetése esetén, illetve átalakuláskor, egyesüléskor, szétváláskor abban az esetben, ha a negatív üzleti vagy cégérték keletkezésére ható körülményekben, feltételekben olyan változás következik be, amelyek a negatív üzleti vagy cégérték további kimutatását nem indokolják.

A befektetett eszköz tartós használati, üzemeltetési, kezelési jogának átengedéséért kapott bevételt, mint halasztott bevétel Alapítvány az alapul szolgáló szerződésben, meghatározott időtartam alatt szünteti meg a bevétellel szemben.

A bevételről nyilvántartást kell vezetni, mely tartalmazza az elhatárolt értéket, az évenkénti csökkenést, és a még fennálló halasztott bevétel összegét.

Öt évnél hosszabb idő alatti leírást a kiegészítő mellékletben indokolni kell.

A kölcsönadott, vagy kölcsönvett értékpapírokkal kapcsolatos elszámolások:

Az értékpapírok kölcsönadásáról vagy kölcsönbe vételéről szóló döntést mindig számítással kell alátámasztani.

Értékpapírok kölcsönadásáról vagy kölcsönbe vételéről szóló kölcsönszerződést csak az Alapítvány vezetője köthet.

A kölcsönadott vagy kölcsönvett értékpapírokkal kapcsolatos ügyleteket, az arról(azokról) szóló szerződés(ek)et, nyilvántartás(oka)t, az elszámolás(ok) helyességét, Alapítvány vezetője köteles ellenőrizni.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

A kölcsönadott és a könyvekből kivezetett értékpapírok - elszámolt, de ténylegesen nem realizált, valójában technikai jellegű eredményét - a számviteli politikában leírtak szerint kell időbelileg elhatárolni, illetve az időbeli elhatárolást megszüntetni.

9.2. Az időbeli elhatárolások mérlegfordulónapi értékelése

A halasztott ráfordításként, a halasztott bevételként kimutatott aktív, illetve passzív időbeli elhatárolások értékének helyességét, bizonylatokkal való alátámasztottságát – minden üzleti évben – egyeztetéssel – kell a leltárba történő beállítás előtt ellenőrizni.

A leltárba bekerülő időbeli elhatárolások időbeli elhatárolásonként tételesen, az elhatárolás aktualizált értékén kerülnek kimutatásra.

10. A saját tőke

Alapítvány a saját tőke részeként az Szt. 35-40. §-aiban felsorolt tételeket mutatja ki. A saját tőkével kapcsolatos üzletpolitikai döntéseknél a számviteli előírásokat is figyelembe kell venni.

A tőke bevonással, illetve tőke kivonással kapcsolatos esetekben rögzíteni kell az érintett egyéb eszközök körét, ezen eszközöket piaci értéken kell figyelembe venni.

11. A céltartalékok

A céltartalékokkal kapcsolatos elvi döntéseket a számviteli politika tartalmazza. Alapítvány az Szt. 41. §-a alapján, a következő jogcímenek képez céltartalékot:

A várható kötelezettségekre az alábbi esetekben képezhető céltartalék:

- = a főtevékenységgel kapcsolatos várható, vagy bizonyos garanciális kötelezettségek fedezetére, illetve a várható vagy bizonyos környezetvédelmi kötelezettségek fedezetére a hatályos jogszabályban előírt mértékben, összeggel és bizonylatok alapján,
- = a végkielégítésre, amelyet számítással, üzletpolitikai döntéssel (hány főt érint, milyen időtartam alatt, fejenként mekkora összeggel stb.) kell alátámasztani,
- = a kezességvállalás, az opciós ügyletek, a le nem zárt peres ügyek miatti függő kötelezettségekre, amelyekről dönt az Alapítvány vezetője,
- = a biztos (jövőbeni) kötelezettségekre, amelyekről dönt az Alapítvány vezetője.

A jelentős jövőbeni fenntartási, átszervezési, környezetvédelmi költségek fedezetére képzendő céltartalék alátámasztására Alapítvány vezetője köteles tervet, illetve számítási anyagot készíteni, melyet a döntés dokumentumaként kell megőrizni.

Az egyéb céltartalékokat a vonatkozó jogszabályok alapján kell képezni.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

Általános előírás, hogy a képzést a mérlegfordulónapon valószínűsíthető vagy bizonyossá vált adatok, illetve a mérlegkészítés időpontjáig megismert információk alapján kell elvégezni.

12. A kötelezettségek

12.1. A kötelezettségek bekerülési értéke, nyilvántartása

Alapítvány az Szt. 42. §-a alapján mutatja ki a kötelezettségek értékét.

A kötelezettség bekerülési értéke:

- általában az elismert, számlázott,
- a hitelnél, az előlegnél a pénzügyileg folyósított,
- a kötelezettségek fedezetére adott váltónál (ha releváns) a fizetendő (a kamattal növelt),
- a bevallott, a fizetendő, a jóváhagyott,

a szerződésben, megállapodásban rögzített (általában kamat nélküli) összeg.

A belföldről és a külföldről történő áruszállításhoz, szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódó kötelezettség elismerése a tényleges teljesítményigazolások: aláírt számla, igazolt szállítólevél, munkalap, illetve az átvevő egyéb igazolása alapján történik.

A számlát utalványozó (vagy engedélyező) vezető a tényleges teljesítmény ismeretében, a számlában foglaltakat összeveti a szerződésben rögzítettekkel és eltérés esetén kezdeményezi a helyesbítő számla kiállítását.

A könyvviteli nyilvántartásokban csak az Alapítvány által elismert kötelezettség szerepelhet, ezért az eredeti számlán lévő érték nem fogadható el, az eredeti számlán szereplő érték helyett (a helyesbítő számla megérkezéséig) kalkulált értéken (mint nem számlázott szállítást, szolgáltatást) kell könyvelni.

Ha a számla nem érkezett meg a mérlegkészítés időszakában, de a teljesítés legkésőbb a mérleg fordulónapjáig megtörtént, akkor a szállítói számla helyett kiállított belső bizonylat alapján kell a kötelezettséget (mint nem számlázott szállítást, szolgáltatást) nyilvántartásba venni. Ha a számla a tárgyévét követő év végéig nem érkezik meg, a nem számlázott szállításként, szolgáltatásként állományba vett kötelezettséget egyéb bevételként kell elszámolni. (Ha a kötelezettséghez kapcsolódó eszköz még állományban van, az egyéb bevételt időbelileg el kell határolni.)

A kötelezettségként kimutatott érték általában a számlázott összeg. Ha a számlát forintban állították ki, akkor a kötelezettség értéke a számlázott (és elfogadott) ellenértéket és a számlázott általános forgalmi adót foglalja magában. Ha a számlát külföldi pénznemben állították ki, akkor a kötelezettség értéke a devizában számlázott ellenértéknek az Áfa-tv. törvény szerinti devizaárfolyamon forintra átszámított értéke.

A devizában kiállított számlán szereplő áfa sajátosan kezelendő, mivel a számla kibocsátójának a számlán csak a fizetendő áfát kell forintban feltüntetnie, az áfa alapját nem, így azt a vevőnek a számlán lévő adatok alapján kell meghatározni.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

A kötelezettségek nyilvántartása a mérlegtételeknek megfelelő módon történik, külön nyilvántartva a független piaci szereplőkkel és a bármilyen részesedési viszonyban lévő gazdálkodókkal szembeni hátrasorolt, rövid és hosszú lejáratú kötelezettségeket.

Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségként Alapítvány az Szt. 42. §-ának (5) bekezdése szerint a pénzügyi lízingbe vett eszköz számlázott ellenértékének összegét mutatja ki.

Az áruszállításhoz, a nem szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódó kötelezettségeket a főkönyvben összevont főkönyvi számlára kell könyvelni.

A nem áruszállításhoz, a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódó kötelezettségek a főkönyvben összevont számlára könyvelendők, a könyvelést alátámasztó analitikus nyilvántartással.

A kötelezettségek főkönyvi számláit, azok hátrasorolt, hosszú és rövid lejáratának figyelembevételével kell megnyitni.

Minden kötelezettségről olyan analitikus nyilvántartást kell vezetni, melyből megállapítható azok teljesítésének időpontja, a fizetési határidő és a pénzügyi rendezés.

12.2. A kötelezettségek évközi változásai

A bekerülési értéket csökkenti:

- a törlesztés, a kötelezettség kiegyenlítése, a visszafizetés,
- a kapott előleg beszámítása, a Ptk. szerinti beszámítás,
- a váltóval, az eszközátadással történő rendezés,
- az elengedés.

A kötelezettségek teljesítésért Alapítvány vezetője felelős.

A devizakötelezettségek kiegyenlítésekor jelentkező árfolyam különbözeteket a pénzügyi műveletek egyéb bevételei, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai számlával szemben kell elszámolni. Ha devizabelföldivel kötött szerződésben az ellenérték, illetve annak törlesztése devizaalapon számított forintértéken került megállapításra, akkor a szerződés szerinti nyilvántartási érték és a kötelezettségek törlesztésekor mutatkozó különbözet elszámolásakor az előbbiek szerint kell eljárni.

A kötelezettség elengedése elfogadására Alapítvány vezetője jogosult. A kötelezettség akkor tekinthető elengedettnek, ha Alapítvány vezetője a hitelezővel erre vonatkozóan megállapodást kötött és a hitelező a követeléséről írásban lemondott. A tartozás-átvállalásból adódó kötelezettség elengedése a hitelezővel, illetve az eredeti kötelezettel kötött szerződés és írásos hitelezői lemondó nyilatkozat alapján történik.

Elengedett a kötelezettség, ha annak kiegyenlítése többszöri kísérlet után sem sikerült, mert a címzett nem lelhető fel, amelyet dokumentálni szükséges.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

12.3. A kötelezettségek mérlegfordulónapi értékelése

A mérlegfordulónapon kimutatott kötelezettségeket – minden üzleti évben – az ügyfelekkel egyeztetni kell. A belföldi kötelezettségeket csak forintban, a külföldi pénzürtékre szólókat forintban is és devizanemenként is egyeztetni kell. A leltárba csak az ügyfelekkel (szállítókkal, hitelezőkkel stb.) egyeztetett kötelezettségek állíthatók be.

A külföldi pénzürtékre szóló kötelezettségeket a mérlegfordulónapi MNB árfolyamon kell értékelni, az összevont árfolyamkülönbséget a pénzügyi műveletek egyéb bevételei, illetve egyéb ráfordításai között kell elszámolni.

13. Értékhelyesbítés, értékelési tartalék

Az Szt. 57. §-ának (3) bekezdése szerint Alapítvány értékhelyesbítést számol el

- = az immateriális javaknál,
 - = a tárgyi eszközöknél,
 - = a befektetéseknél (részesedéseknél),
- mivel azok piaci értéke a könyv szerinti értéket jelentősen meghaladja.

Jelentős a piaci érték és a könyv szerinti érték különbsége, ha az meghaladja

- = az immateriális javak bekerülési értékének 20 %-át,
- = a tárgyi eszközök bekerülési értékének 20%-át,
- = a befektetések (részesedések) bekerülési értékének 20%-át,

Az értékhelyesbítés elszámolása során a piaci érték meghatározása:

- az immateriális javak és a tárgyi eszközök esetében a terven felüli értékcsökkenés, illetve annak visszairása során alkalmazott,
 - a befektetések (részesedések) esetében az értékvesztés, illetve annak visszairása során alkalmazott
- módszerrel történik.

A piaci értéket az érintett eszközök egyedi nyilvántartásában – elkülönítetten – minden üzleti év december 31-ével fel kell jegyezni.

Az értékhelyesbítés összegének és változásának megállapításához az érintett eszközöket olyan tételes leltárba kell foglalni, amely leltár egyedi eszközöknél tartalmazza

- az előző év december 31-i
 - = könyv szerinti értéket (az immateriális javak és a tárgyi eszközök elszámolt terv szerinti értékcsökkenéssel csökkentett, illetve a befektetések (részesedések) bekerülési értékét),
 - = a piaci értéket,
 - = a kettő különbségét – az értékhelyesbítést, ha a piaci érték a több,

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

- a tárgyév december 31-i
 - = könyv szerinti értéket (az immateriális javak és a tárgyi eszközök elszámolt terv szerinti értékcsökkenéssel csökkentett, illetve a befektetések (részeselek) bekerülési értékét),
 - = piaci értéket,
 - = kettő különbözetét - az értékhelyesbítést, ha a piaci érték a több (ha a piaci érték kevesebb, mint a könyv szerinti érték és volt bázis adat, akkor ide nulla állítandó be),
 - = az értékhelyesbítés változását (a tárgyévi és az előző évi értékhelyesbítés különbözetét).

Az értékhelyesbítés megállapításához a piaci értékkel történő összehasonlítás érdekében a korábbi terven felüli értékcsökkenést, illetve elszámolt értékvesztést előzetesen már vissza kellett írni.

Alapítvány jelentősnek minősíti az értékhelyesbítés éves szintű változását, ha annak összege meghaladja az adott eszköz piaci értékének 10 %-át.

A jelentősnek minősülő összeggel kell korrigálni – csak az év végén – a könyvviteli nyilvántartásokban szereplő értékhelyesbítést és az értékhelyesbítés értékelési tartalékát.

A piaci értéken történő értékelés, az értékhelyesbítés alkalmazása körébe azon eszközöket célszerű sorolni, amelyek

- értékkel nem szerepelnek a könyvekben (például szellemi termékek), de piaci értékük van,
- könyv szerinti értékük nulla, de a piacon keresettek,
- évekkorábbi beszerzések bekerülési értéke és a jelenlegi utánpótlási ára érdemileg eltér egymástól,
- a befektetéssel (részeselekkel) tulajdonolt társaság jelentős összegű eredménytartalékot halmozott fel stb.

Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány

4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/B.

III. Rendelkező rész

Alapítvány tevékenységét tekintve közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány. A jelen szabályzatban alkalmazott értékelésekhez, és kapcsolódó vezetői döntések megalapozottságához Alapítvány alkalmazza a működéshez jogszabály által delegált testületek és szakértők szakmai közreműködését, így különös tekintettel a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 8. § szerint kijelölt vagyonellenőr intézményét is.

A szabályzat a Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány számviteli információs rendszerének alapidokumentációja. Előírásai a hatályos számviteli törvényben foglaltakkal, valamint az Alapítvány Számviteli politikájával megegyező vagy azzal összhangban áll. Az itt nem szabályozott kérdésekben a Számviteli törvény vonatkozó előírásai szerint kell eljárni. Felülvizsgálata és karbantartása a jogszabályi változások függvényében, de legalább évente történik.

Jelen Szabályzat az elfogadásának napján lép hatályba.